

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 kron.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veterinari št. 9.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tabakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petil vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XIX. letnik.

V Gorici, 20 aprila 1911.

16. številka.

Shod

društva „Skalnica“ bo dne 23. aprila ob 3. in pol pop. v dvorani „Central“. Pridite v obilnem številu! Odbor.

O pomba. Dne 7. maja t. j. tretjo nedeljo po Veliki noči bo procesija na sv. Goro. Tridnevnic se bo obhajala v cerkvi sv. Ignacija dne 4., 5. in 6. maja z govori ob 5. uri zjutraj in ob 7. in pol zvečer. Govoril bo č. g. župnik Jos. Budin.

Z navdušenjem v volilni boj!

Pokrepčani po sv. skrivnostih velikonočnih praznikov pojdemo vsi nemudoma na delo! Volitve v državni zbor, ki so najvažnejša javna zadeva, so pred durmi. Držimo se discipline, da ne splavajo liberalci spet na površje. V tem oziru piše „Slovenec“ z dne 15. aprila kakor nalašč za naše razmere:

„Slovenija je poklicana, da pri bodočih volitvah izbere kandidate le ene stranke, in sicer one stranke, ki uživa največje zaupanje slovenskega ljudstva. Le ena stranka naj nosi odgovornost za našo politiko na Dunaju. Če se cepimo, cepimo ugled svoje državnozbornske delegacije in podaljšamo nasprotstva med poslanci samimi, ki so različnih strank in vsled tega ne morejo iti skupaj. Zato pa: Vseslovenska Ljudska Stranka naj zmaga! Delajmo na to!“

Da se to res doseže, je treba discipline in složnosti. Pripeti se prav lahko, da tudi vodstvo kaj pogreši, a radi tega ni še nihče opravičen rušiti discipline in složnosti. Ko bi se v se-

danjih razmerah na Kranjskem kdo predrznil rušiti disciplino, bi se voditelji takoj vzdignili proti njemu in ko bi kak list hotel po svoje postopati, bi mu „Slovenec“ takoj napovedal vojsko. To bi bilo tudi edino prav. Bodimo torej složni, ako se hočemo resno vojskovati proti skupnemu nasprotniku.

Treba pa je, da gremo nemudoma na delo! Od tega je mnogo odvisno. Kdor je delo dobro začel, je s tem že na pol dokončal.

Pred vsem se je treba glede državnozbornskih volitev natančno podučiti. Kdo ima pravico voliti? Pravico voliti v državni zbor ima vsak avstrijski državljan, ki je na dan razpisa volitev (1. aprila) dopolnil svoje 24. leto ter biva v občini, v kateri ima voliti, na ta dan najmanjše že 1 leto. Volilna pravica ni nič odvisna od okolnosti, ali plačuje kdo davke ali ne.

Izključeni od volilne pravice so ti, ki so v vojaški službi, tudi častniki, ne pa vojaški uradniki, dalje vsi, ki so pod varstvom in oskrbništvom, ki žive od javne miloščine, ki so v konkurzu, ali ki so bili sodnijsko obsojeni po §§ 460, 461, 463, 464 in 512 kazenskega zakonika.

Treba pa je tudi, da smo pozorni na volilne imenike. Ko jih županstva razpoložijo, kar se zgodi v kratkem, je naša dolžnost, da jih temeljito pregledamo in reklamiramo. Vsak volilec ima pravico volilni imenik pregledati in zahtevati, da se koga vpiše ali pa izbriše. Zahtevati sme ustno ali pisмено. Razume se pa, da je treba županstvu predložiti krstni list, s katerim dokažemo, da je kdo dopolnil 24. leto in pa domovinski list ali delavsko knjižico ali kak drug dokument, ki potrdi, da biva v dotični občini že 1 leto. Bo-

dimo torej čuječi, ker so volilni imeniki pr.a in odločujoča priprava za volitev.

V krajih, ki štejejo nad 5000 prebivalcev, morajo županstva volilne imenike pomnožiti ter jih proti plačilu razdeliti mej volilce, ako se tjo pravem času za nje oglasijo.

Vsaka krajna občina, oziroma v Trstu in okolici v zakonu posebno označeni kraji, so volišča. Za vsako volišče se postavi jedna volilna komisija. Ako bi bilo pa za jedno krajno občino več volišč in volilnih komisij, mora se to posebe razglasiti (na pr. v Gorici). Za mesto Gorico bo pregledalo volilne imenike in o njih odločalo c. kr. okrajno glavarstvo v Gorici. Glavne volilne komisije se bodo zbrale za mesto Gorico v Gorici, za goriško okolico v Podgori, za sežansko glavarstvo v Sežani, za tolimnsko v Tolminu, za tržiško v Trzinu, za gradiško pa v Gradišču.

Volitev se bo vršila dne 13. junija ob urah, ki jih določi c. kr. glavarstvo, ožja volitev pa dne 20. junija ob istih urah.

Na noge torej, dragi somišljeniki! Imejmo pred očmi sveto stvar, ki jo zastopamo! V rokah državnega zbora so vse naše svetinje, ki nam jih slabi poslanci lahko poteptajo v blato, v njegovih rokah je celo osoda sv. cerkve v Avstriji, nje zavodov in redov, nje prostosti in delovanja, v njegovih rokah je osoda našega ljudstva, ki vzdihuje pod težkim bremenom, ki mu ga je naložil liberalizem. Vstanimo in zgrabimo za orožje, ki nam je daje postava, da premagamo ljudske sovražnike in sovražnike sv. vere!

Dragonec utonil. — Kri je tekla. — Pretep.

Na Velikonočno nedeljo se je izvršil v Mirnu žalosten dogodek, katerega žrtev je bil nek dragonec nekje s Kranjskega doma, ki je baje prišel v Gorico na 28 dnevno orožno vajo. Nadaljna žrtev tega dogodka je bil 20-letni mladenič Leopold Malič s Peči, ki je bil zaboden v levo stegno tako hudo, da je na licu mesta obnemogel, a ne umrl; potem pa še Jožef Batistič s Peči p. d. „Bensa“, ki je bil — kakor se zatrjuje — glavni krivec teh krvavih dogodkov v Mirnu. Priletel mu je namreč debel kamen v prsi, ki ga je nalla vrgel. V naslednjem hočemo ta žalosten dogodek — kolikor smo se mogli o njem informirati — opisati.

Kdo je začel prepir?

Mnogo mirenskih in pečanskih mladeničev je sedelo na Velikonoč proti večeru v Budinovi gostilni v Mirnu. Gostilna je bila natlačena pivcev tako, da so zmanjkale steklenice. Ker je bilo omizje uže imenovanih mladeničev veliko, so prinesli na mizo škafo vina. Mladeniči so pili in pili. Nakrat se je pojavil v gostilni Jožef Batistič p. d. „Bensa“ s Peči, star okoli 40 let, udovec, in — meni nič tebi nič — zgrabil je stolicu in jo vrgel v mladeniče. Seveda je nastala nakrat rabuka v gostilni a posrečilo se je nekaterim pametnim mladeničem in možem, da so mladino pomirili.

Pretep v vasi.

Kmalu potem so imenovani mladeniči zapustili Budinovo gostilno in se podali skozi občino proti Grabcu. Bila je uže tema. Srečali pa so se z neka-

Ponižnost pa odločnost v boju.

(Konec.)

Kakor pri Kristusu je tudi tu ali eno ali drugo: Če je duhovnik poslanec Jezusa Kristusa, potem ima prav pri svojem postopanju in je ponižen, če pa ni zedinjen z Jezusom, potem je predrznež in zasluži preziranje.

Kaj pa velja pa o svetnih vernikih? Tudi tu pri njih je temeljni znak ponižnosti, da priznavajo Najsvetejše Reš. Telo, in to se mora pokazati v boju za Cerkev. Njih bojno sredstvo je zlasti to, da prosto, odkrito, brez strahu spoznavajo svojo vero. S tem, da priznavajo evharističnega Kristusa, priznavajo i to, da so pristaši sv. katol. Cerkve. Kdor pokaže to v besedi in dejanju, ta se bojuje za cerkev, ker spričuje svojo ponižno mišljenje; bojuje se za Gospoda kot ubogljivi

vojak, saj ga pač ni nobenega nauka, ki vzbuja tako zelo nasprotovanje sveta — posebno duševno napuhjenih, kot ta nauk o evharistični skrivnosti. (Ko so hoteli v 17. stoletju na Angleškem izključiti katoličane od državnih služb, zahtevali so pri nastopu službe posebno to, da so s prisego zatajili nauk o evharistični spremenitvi).“

(Umevno je tudi, kaj pomeni, če se vidi pri kaki slavnostni božji službi gospoda sedeti pri povzdigovanju. „O prah in pepel!“ so deli pri tem prizoru nekogi).

„Seveda mora trpeti bojujoči zunanja poniževanja. Če očitajo duhovniku napuh in vladeželjnost, tedaj pa pravijo svetnim, da so bedasti, zaslepljeni, praznoverni, nazadnjaški, hlapčevsko podložni duhovnikom, brez volje udani njihovemu uplivu.

Pravijo, da je njihovo, iz najglobkejšega prepričanja izhajajoče spoznavanje Boga le sad tega, ker se dajo

duševno slabotni po duševno močnem strahovati.

V resnici pa so duševno slabi ali versko slabi le oni verniki, ki se dajo ostrašiti od takih napadov in ki za to skušajo skriti svojo vero, ali jo pa celo zataje. Ti ne spolnujejo ponižnosti do Kristusa in njegove Cerkve; kajti vedejo se do verskih resnic drugače kot Cerkev uči, se drznejo torej po svoje soditi o takih nadčutnih (nadzemeljskih) rečeh; in tu niso izgovorjeni, če tudi delajo to iz strahu pred ljudmi. Nočejo biti ponižni do Ponižanega (Kristusa) — kar ni poniževanje, marveč povišanje — za to pa so podložni prevzetnikom (kar je pa resnično poniževanje).

Katoliški kristjan se bojuje torej v tem, da javno, odkrito priznava čisti cerkveni nauk; svojo ponižnost izraža s tem, da ga popolnoma priznava — z vsemi njegovimi skrivnostmi.

Svojo vero pokaže na vsak način, pri vsaki priliki, kjer to zahtevajo

okolščine, posebno, če velevajo to cerkvene zapovedi. Ne da se odvrniti s tisto prijubljeno zahtevo, naj vsak služi svojemu Bogu le na skrivnem in na svoj način, a naj ne nadleguje drugih s tem. S tem bi bili nasprotniki kaj zadovoljni, ker s takim načelom bi bilo obsojeno katoličanstvo na smrt!... itd.

Tako bivši častnik — vseučilišni profesor!

Glede spodobnega vedenja pred Sv. R. Telesom naj omenim še vzgled iz življenja sv. Antona Padov., da je osel tri dni stradal, pa vendar po treh dnevih pokleknil pred sv. Reš. Telesom, pa se ni ozrl na ponujeno pičo — takozvani Kristjan pa... Ali Bog je potrpljiv, dolgotrpen, prizanesljiv plačevalec!...

Pri tem čudežu se je spreobrnil prejšnji „močan uh“, dolgoletni krivoverec vitez Bonvillo. Na onem mestu, v Rimini, stoji zdaj steber in kapela v stalni spomin tega dogodka!

terimi mladeniči od štanta in začel je prepir. Nato so prišli zraven nekateri dragonci, ki so bili slučajno v Mirnu na izletu in se jeli umešavati v prepir. Neki korporal se je baje posebno razkoračil in rekel, da on pozna postavo. Nastal je med dragonci in mladeniči prepir in v prepiru so dragonci potegnili sablje in jeli mahati po mladeničih. Nastal je silen krik in vik. Ljudstva se je mnogo nabralo, a nihče se ni upal med razgrajače. Govorica se širi, da je bil na strani dragoncev oni „Bensa“ in da je le-ta tudi tukaj provzročil prepir. Razgrajanje se je nadaljevalo doli po občini celo do Grabca. Ob rupenskem mostu čez Vipavo se je spet unel pretep.

Areacije. Vojak utonil.

V tem času pa se je uže pripravljalo mirensko orožništvo, da razžene razgrajače in nekatere teh aretirajo. Dragonci so se vrnili nazaj proti Mirnu in se baje srečali z orožniki nasproti mirenski šoli. Pet vojakov je bilo. Orožništvo jih je ustavilo in jih hotelo aretirati. Nek dragonec pa se je zbal aretacije in hotel pobegniti. A ni mogel uteči nikamor. Zato je skočil preko zid v Vipavo v svrhu, da jo bode preplaval. Prišel je uže na drugo stran, a iz vode ni mogel in to vsled težke, namočene obleke, škornjev in težke sablje, in pa tudi vsled tega, ker je precejšnja strmina iz vode na senošet. Vse to je provzročilo, da je utonil. Ljudje so sicer videli, da je en vojak skočil v Vipavo, a so mislili, da jo je srečno preplaval in tako odnesel zdrave pete. Zato se niso prav mnogo brigali zanj. Drugo jutro — t. j. v ponedeljek — pa so opazili skoraj na dnu Vipave dragonca, ki je krepko držal z obema rokama vrbove korenike. Potegnili so ga iz vode in prenesli na mirensko pokopališče. Utopljenec je baje poročen in ima večjo družino. — Dva dragonca so orožniki aretirali in uklenjena v verige odvedli še tisti večer v Gorico in ju oddali vojaški oblasti.

Kri je tekla. Mladenič zaboden.

A te žalostne igre ni bilo še konec. Pečanski mladeniči so sevrnili domov preko rupenski most. Ko so prišli k prvim hišam, je skočil uže imenovani Bensa proti mladeniču Leopoldu Maliču in brez najmanjšega povoda zasadi nož v levo stegno tako hudo, da je padel v nezavest. Kmalu je ležal v luži krvi. Prenesli so ga domov in brzo šli po zdravnika dr. Defranceschija, ki je nesrečnemu mladeniču zašil veliko rano. — A tudi napadovalec je dobil baje kmalu nato tako debel kamen v prsi, da ga je vrgel na tla.

To je žalostna slika! — Seveda bo sodnijska preiskava dognala natančnejše.

Politični pregled.

Popolen sporazum med avstrijsko in ogrsko vlado.

Grof Khuen in baron Bienenrth sta se včeraj pogajala glede vojaških predlog in končno dosegla v vsakem oziru popolen sporazum tudi v vprašanju razpravnega jezika v vojaškookazenskem procesu. Grof Khuen je včeraj popoldne o tem cesarju referiral.

Hrvatski sabor bo razpuščen?

V političnih krogih se zagotavlja, da bo hrvatski sabor v kratkem razpuščen.

Kralj Peter obišče cesarja Frana Josipa.

Določeno je, da obišče srbski kralj Peter cesarja Frana Josipa dne 22. maja t. l. v Budimpešti.

Bivše bolgarsko ministerstvo pod obtožbo.

Bolgarska vlada namerava staviti pod obtožbo celo bivše Malinovo mi-

nisterstvo. Ministri so obdolženi, da so poneverili dva milijona frankov državnega denara. Najbolj kompromitiran je bivši minister Tahov.

Anarhistična zarota proti italijanskemu kralju in kraljici

V Turinu so 18. aprila aretirali dva anarhista, pri katerih so dobili nevarne aparate. Sodijo, da sta nameravala usmrtiti italijanskega kralja in kraljico.

Vstaja v Albaniji.

Pri Doliku se je bil hud boj med Turki in vstaši. Vstaši so premagali Turke in jih pognali v beg. Albanci so vzeli Turkom 300 pušk. Tudi pri Kubniku so vstaši premagali Turke.

Pri Katagori so vstaši zasledovali in vjeli orožniški oddelek. Albanci so vzeli orožnikom puške in jih mučili. Sto Albancev, ki so jim bili pri Kastratiju Turki zelo za petami, je pobegnilo v Črnogoro.

Vstaši marširajo proti Skadru. Turki imajo velike izgube. V Skadru se boje, da prično mohamedanci klati kristjane, ker je vlada oborožila mohamedance, kristjanov pa ne.

Poraz mehikanskih vladnih čet.

Iz Los Angeles se poroča, da so vladne čete bile v veliki bitki z vstaši premagane, vržene nazaj in zelo pobite.

Darovi.

Jubilejni darovi za „Slovensko sirotišče“:

P. n. gg. G. V. 10 K, profesor Fran Orešec v Gorici ustanovnik 200 K, Ana Delkin, trgovka 1 K, Miha Pintar, Podsabotin 20 vin., Franc Bizjak, Sv. Peter pri Gorici 25 vin., Anton Čigoj, trgovec 2 K, Valentin Čejan, Rubije 1 K, v nabiralnikih: v gostilni g. Antona Lasič 2 K 40 vin., v tobakarni gosp. Petra Krebelj 1 krono; ker so se trtjoni z Gabrščekovo „Sočo“ dne 27. febr. t. l. obrisali, daruje Fr. Lavrenčič, vikar v Sovodnjah, za „Slov. sirotišče“ 5 K (za S. K. S. Z. 10 K).

Knjižico „Razglašenje Gospodovo“ so preplačali: P. n. gg. Andrej Štrekelj, vikar na Pečinah, 5 K, Marijina družba v Pevni 2 K; Ivan Mercina, c. k. vadniški učitelj 2 K, župnik L. Ivančič, 2 K, župnik Jos. Novak v Povirju 8 K, Fran Zorec, župnik v Novi Oselici na Gorenjskem 2 K.

Bog plačaj stotero! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladno Njega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Domače in razne vesti.

Izjava.

Opozorjen na razne govorce, ki se raznašajo po deželi o moji kandidaturi na Vipavskem in na Krasu, in na razna ugibanja po časopisih v tem pogledu izjavljam, da kandidature ne sprejemem. Somišljenike, ki bi imeli zaupanje v mojo osebo, prosim, naj to zaupanje prenesejo na vodstvo S. L. S., ki bo ukrenilo brez dvojbe vse najbolje.

Gorica, dne 18. aprila 1911.

Andrej Pavlica,
prof. bogoslovja.

Kmečka zveza za goriško okolico naznanja, da shod zaupnikov, proglašen za dan 23. aprila na belo nedeljo zjutraj ob 10. uri v steklenem salonu restavracije „Central“ v Gorici, je odložen za nedoločen čas.

A. Lutman, predsednik.

Vodstvo S. L. S. na Goriškem je imelo sejo dne 6. aprila, v kateri je sklenilo, naj se razpošlje političnim in nepolitičnim organizacijam v deželi, načelnikom avtonomnih in duhovnijskih

uradov ter znanim rodoljubom okrožnica, v kateri se naprosijo, da bi blagovolili v svojem krogu in svojem področju posvetovati se o kandidatih, ki naj bi se postavili za državnozbornske volitve, ki so razpisane za dan 13. junija, ter naj bi sporočili svoje mnenje, želje in sklepe v tem oziru strankinemu vodstvu po možnosti do 20. aprila, in to radi tega, da bo moglo vodstvo staviti strankinemu izvrševalnemu odboru konkretne predloge gledé kandidatov v zmyslu ljudske želje in volje V treh dneh je bilo odposlanih do 300 takih okrožnic.

V isti seji je vodstvo sklenilo naprositi deželne poslance S. L. S., naj bi v skupnem oklicu, ki naj bi se objavil v goriških katoliških političnih listih, pozvali volivce na složen nastop pri prihodnjih volitvah, da se zagotovi zmaga krščanskim možem, ki bi v družbi z enako mislečimi poslanci drugih slovenskih dežel zastopali program S. L. S. Tudi ta sklep se je izvršil in skupni oklic, ki so ga podpisali deželni poslanci, se je objavil v „Prim. Listu“, „Novem Času“ in Gorici“ v dneh 13. do 15. aprila.

Vodstvo S. L. S. izraža v svoji okrožnici prepričanje, da v postavljenju kandidatov pritiče volivcem prva beseda; za se je pa bilo enega mnenja, da v sedanjih razmerah kaže pustiti dosedanja poslanca v hribih in goriški okolici, na Krasu pa postaviti za kandidata deželnega poslanca in odbornika dr. Stepančiča.

„Novi čas“ je sprožil v isti številki, v kateri je objavil oklic deželnih poslancev, za složen nastop volivcev, separatno listo kandidatov za hribe in Kras, namreč za hribe poštnega uradnika v Ribnici na Dolenjskem Vekoslava Ravnikarja, za Kras pa profesorja bogoslovja v Gorici dr. Andreja Pavlica. Ali je g. V. Ravnikar privolil v to, da se postavi v hribih kot protikandidat proti dr. Gregorčiču, nam ni znano; dr. Andrej Pavlica pa odločno protestuje proti temu, da se njegovo ime zlorablja v — osebne svrhe dr. (ene osebe)

Javno čiščenje sv. R. T. bo prihodnjo nedeljo, dne 23. t. m. v Cerovem.

Iz politične službe. Okrajni komisar dr. Josip Mosettig v Gradiški je prideljen namestništvu v Trstu, namestniški koncipist dr. Alojz Strasser v P. reču okr. glavarstvu v Gradiški in namestniški koncipist dr. Vladimir Adamkiewicz v Trstu okrajnemu glavarstvu v Poreču.

Iz sodne službe. Sodni praktikanti dr. Mirko Smaič, Bogdan Mogorovič, dr. Ivan pl. Girioncoli-Steinbrun, Rihard Zetto in Josip Oblak so imenovani za avskultante.

Na velik boben tolče „Soča“ in navdušuje napredne elemente po deželi, naj se pripravijo na volitve. „V močno falango naj se združijo napredni elementi, da strejo klerikalizem v deželi“. Tako doni po „Soči“. — Mi pa „Soči“ zabrenkamo drugi „valcer“. Ravno te dni smo slišali od nekega hudega liberalca, da vsi oni ljudje na deželi, ki imajo kaj opraviti z gnjilo liberalno falango, ki je strla liberalno združništvo v mestu in v Solkanu, bodo volili tako, da bo hreščalo po ušesih liberalnih bankrotarjev v Gorici. Liberelec je rekel: „O naj me še kdo sili na volišče za h goriške liberalne lumpe! Mu dam eno „cabado“, da ne ustane več!“ — Seveda ni to lepo od njega, a značilno za stranko je to! In taka stranka si upa usiljevati ljudem ono prepričanje, ki je spravilo uže mnogo ljudi v nesrečo! Bežite, bežite! Menda niso ljudje več tako neumni, da bodo volili tiste, s pomočjo katerih jih bodo spravljali na dražbo!

K reklamacjskemu postopanju. Minister notranjih stvari je z odlokom od 10. aprila t. l. št. 138 odredil sledeče:

Glasm § 13., odstavek 8 volivnega reda za državni zbor je pri reklamaciji za vpis v imenik volilcev treba priključiti potrebne dokumente, ki dokazujejo volilno pravico kake osebe, ker se sicer na reklamacijo ne ozira. Te priloge so proste koleka.

Da se strankam, ki bi hotele uporabiti volilno pravico za se ali za druge, da priliko, doprinesiti dokaz o enoletnem bivanju v občini (§ 7. odst. 1 zakona od 26. januarja 1907 drž. zak. št. 15), bo v krajih, kjer je policijsko prijavljanje poverjeno državnim policijskim oblastnjam, naloga teh, da bodo, v kolikor to dovoljujejo obstoječe uredbe, dajale tozadevna potrdila o dobi prebivanja v dotični občini.

Slovenske srednje šole. Na predlog dr. Šusteršiča je vsprejel c. kr. deželni šolski svet kranjski predlog na c. kr. učno ministerstvo, da se uvede na slovenskih srednjih šolah pouk v slovenščini za matematiko in klasične jezike.

Liberelec obtožen, ker je odrekel papežu nezmotljivost. Državno pravdnništvo v Inomestu je podalo tožbo proti dr. Feodoru Rakus iz Solnograda, ker je pri nekem liberalnem kongresu v svojem govoru odrekel papežu nezmotljivost.

Italijanski liberalni kandidati državnozbornske volitve. — Govori . . . da bode kandidiral za mesto zopet svetnik Ušaj.

Za Gradišče mislijo italijanski liberalci kandidirati prof. Violina ali pa dr. Pettarina.

Za nižjo Furlanijo se imenuje kot kandidate prof. Violin ali pa dr. Cosolo iz Foljana.

Spremembe v poveljstvu III. armadnega zbora. Poveljnik III. armadnega zbora general Karol Schikofsky je imenovan namestnikom poveljnika deželne brambe. Poveljstvo III. armadnega zbora je poverjeno FML baronu Leithnerju, poveljniku olomuške divizije.

Razpis daril. (Konec.)

III. Za zgradbo gnojišč in za pravilno ravnanje z gnojem. V to svrhu se določijo sledeča darila: Za srednje ozemlje: 1 darilo po 100 K, 5 daril po 50 K, 6 daril po 25 K. Za planinsko ozemlje: 1 darilo po 100 K, 5 daril po 50 K, 6 daril po 25 K. Za ta darila se morejo potegovati vsi mali posestniki in koloni. Pri podeljevanju daril se upošteva sistem, po katerem so napravljena gnojišča, ali so ograjena z zidom, cementom, ali samo z zemljo; ali je preskrbljeno za odtok gnojnice v posebno zgrajeno jamo. Upošteva se tudi to, ali je gnojišče na primernem mestu in kako se hrani in oskrbuje hlevski gnoj itd.

IV. Za izboljšanje planin, zavetišč, stanov, poti, napajališč itd. v prilog planinskemu zemljevidu. Za ta darila se lahko oglašajo vsi planšarji. Dotičnim izboljšavam so odmenjena sledeča darila: 2 darila po 400 K, 4 darila po 200 K, 2 darila po 100 K. Prosilci naj podajo svoje vloge po dotičnih županstvih deželnemu odboru in naj navedejo v njih podrobno vse one izboljšave, ki so jih naredili.

Za izboljšanje prešičjereje, oskrbovanje plemenskih postaj in prešičjih hlevov, razpisuje deželni odbor za celo deželo sledeča darila: 3 darila po 100 K, 3 darila po 50 K, 6 daril po 25 K. Brezplačno zalaganje postaj za plemenitev prešičev z mrjasci nemške požlahtnjene pasme in brezplačno podeljevanje plemenskih svinj iste pasme: V namen, da se udomači v deželi požlahtnjena nemška prešičja pasma, ki je na jako dobrem glasu, razpisuje deželni odbor naročbo na brezplačno podelitev 24 plemenjakov in sicer 12 mrjascev in 12 svinj 3 do 5 mesečnih. Te živali se podelé po posebnih pogojih, ki se o svojem času objavijo. Prošnje

za podelitev vseh zgoraj označenih daril je predložiti po dotičnih županstvih deželnemu odboru do dne 30. maja t. l. Prošnje za brezplačno podelitev prešičjih plemenjakov je predložiti po dotičnih županstvih deželnemu odboru do 20. aprila t. l.

Slana se je pojavila uže par dni zaporedoma. Napravila je seveda nekaj škode. Sreča, da krompir ni še zlezal, sicer bi bilo ponjem.

Aretiran dezertor. Včeraj zjutraj je bil vsled brzozavnega povelja vojne mornarice v Trstu aretiran 21-letni Rafael Rebek, mornar iz Gradiške, ker je dezertiral od mornarice. Na policiji je izjavil, da ni imel namena zapustiti vojaškega stanu, marveč le prebiti velikonočne praznike v svoji rodbini. Izročili so ga tržaškemu mornariškemu poveljstvu.

Novo Havana - smodke. — Ob Veliki noči so se izročile prometu nove luksus-smodke namesto opuščeni importiranih Havana smodk splošnega tarifa ki niso več priljubljene. Nove havanke se nazivajo „Ideales“, „Victorias“, „Entrectos“, „Imperatores“, „Aromaticos“ in „Graciosas“.

Nesreča z avtomobilom. Pri Volovski je avtomobil kneza Koburga podrl na tla volovsko-opatjskega župana dr. Andr. Stangerja, ter ga poškodoval. Boje se, da si je dr. Stanger pretresel možgane.

Povišanje cene sladkorju. — Lastniki tvornic sladkorja so sklenili, da povišajo cene sladkorju za 50 v pri 100 kilogramih.

Zgorelo 50 hiš. — Zažgali otroci. V Lindau-u so se igrali otroci z vžigalicami in povzročili strašen požar, ki je vpepelil 50 hiš. Veliko kmetov je izgubilo vsled požara celo svoje premoženje. Zgorela je tudi bolnišnica; k sreči so še bolnike rešili. Zgorelo je tudi veliko živine.

Kardinal Oavischioni v Rimu je v torek ob 8. uri in pol zvečer umrl. Imel je 75 let.

Listnica uprave: Gosp. Rakušček Štefan, Millwankee Vis 47, Sanct Paul, Amerika: Denar prejeli dne 18. 2. 1911. Plačano je do konec meseca oktobra t. l. Hvala lepa!

Mestne novice.

Glede letošnjih naborov naznanja tukajšnji municipij, da se bode vršil nabor za one, ki so rojeni l. 1890 in 1889 dne 24. aprila, za one, ki so rojeni l. 1888, in za tujce pa 25. aprila.

Nabori se bodo vršili na Goriščeku hiš. št. 2.

Prošnje za olajšave v izvrševanju vojaške službe v smislu §§ 31, 32, 33 in 34 brambnega zakona so uložiti pri municipiju do dneva naborov.

Aviatiker v Gorici. Na Rojcah bo delal letalne vzlete nek Albert Lettis s svojim letalnim strojem Bleriotovega sistema. Na Rojcah se uže gradi lesena koliba. Kdaj vzleti, se šele določi.

Vojaški koncerti. Včeraj popoldne med 5:30 in 6:30 uro je bil v ljudskem vrtu prvi letošnji vojaški koncert. Od sedaj naprej bode vsako sredo pri lepem vremenu vojaška godba svirala v ljudskem vrtu.

Prstan z briljanti je zgubila sinoči v mestu neka oseba. Kdor bi ga bil našel, je naprošen, da ga odda na goriški policiji, kjer dobi veliko nagrado.

Iz goriške okolice.

g. Renče. — Še vedno ne mirujejo „Soča“ in naši liberalci, ker ni njih obveljala v zadevi gostilne našega „Gospodarskega društva“, ki jim je tak trn v peti, da jih neznansko boli. Naj se le

penijo jeze, jih bo poprej konec! Ob vsaki priliki se zaletavajo v one može, ki so nam pripomogli, da se je dosegla koncesija preko glavarjev naše občine! Na tem mestu bodi izrečena iskrena zahvala vsem onim, ki so pomagali pri tem, da ni obveljalo napredno sovarstvo, maščevanje in intrigiranje. Tukajšnje ljudstvo je zadovoljno, da se je izobilo lokalov naprednih krčmarjev. Sedaj pijemo vsaj dobro vinsko kapljico po ceni, ki odgovarja sedanjemu vinsk. trgu. Mi pa ne moremo prav nič za to, ako je lepa gostilna našega „Gospodarskega društva“ polna gostov, napredne krčme pa prazne! Saj so sami tega krivi! Dobro vino naj točijo in po zmerni ceni, pa bo drugače! A tega oni niso prav navajeni. Zato tak vik in krik. — Ako bo šlo tako naprej, kakor gre do sedaj, ne bo slabo. Blaga gre mnogo ven. — Naj omenimo še, da smo nabrali še precejšnjo svoto za naše goriško slovensko šolstvo, katero izročimo v kratkem g. predsedniku in načelniku našega slovenskega šolstva v Gorici. — Krepko naprej po tej poti, in pustimo liberalce, naj dalje vpijejo. Saj se v Renčah živ krst ne zmeni za vpijle naprednih malharjev! Renčan.

g Šempas. — Velikonočni ponedeljek se je ustanovil pri nas „Orla“. V ta namen je imelo k. s. izobraževalno društvo slavnostni shod, na kateri je povabilo vipavsko okrožje „Orla“. Prikorakalo je na shod 88 Orlov v kroju iz Prvačine, Dornberga, Batuje-Sela, Črnič in iz Osek-Vitovlj. Za uvod so združeni Orli zapeli svojo himno. Na to stopi na govorniški odor preč. g. župnik, ki je nadomestoval obolelega predsednika izobraževalnega društva g. Ivana Klanjšček. Pozdravi došla bratska društva in pojasni razloge za ustanovitev Orla v Šempasu in da besedo načelniku Orla iz Batuj-Sela g. Vetrihu, ki je govoril o dvojni nalogi Orlov, o izobrazbi duševni in telesni. Za njim je nastopil „Zarjan“ g. A. Remec. Sporočal je pozdrave graške „Zarje“ in z znano spretnostjo razpravljal o vzajemnem delu katoliških akademskih izobražencev s preprostimi kmetijskimi društvi. Po teh pozdravnih govorih pride na vrsto slavnostni govornik g. bogoslovec V. Bele. Navdušeno je navduševal Šempaske Orle za ideale, katere zastopa Orel. Prizore, katere je videl pri uhadu sosednih Orlov je porabljal za svoj govor. Pred gostilno za vasjo je slišal zbadljive klice, češ, danes bo ustajenje v Šempasu. Napovedoval je Šempasu resno ustajenje k prosveti, k omiki, k napredku po izobraževalnem društvu in po Orlu. Obrnil se je pa tudi proti „Valantačevemu turnu“ v neposredni bližini shoda, kjer se je ravno zdaj pojavil neokusen izbruh nasprotne omike: čukanje, zabavljanje, razobešanje cunj in metanje kamnja na zborovalce. Kazal je na jasen razloček med našim ustajenjem in globoko propalostjo nasprotnika. Krepke besede govornika so našle krepek odziv pohvale in odobravanja.

Po slavnostnem govoru je sledila volitev odbora, ki se je izvršila z vsklikom. Predsednikom je bil izvoljen mladenič Alojzij Peršič, načelnikom pa Ivan Cej. Predsednik shoda naznani ustanovitev Orla, ki je zdaj zaživel, ter zavrži zborovanje. Od 5. do 6. ure so imeli Orli odpočitek pri Martinu, potem so odkorakali s fanfarami na čelu.

Nastop Orlov je jako ugodno upljal na Šempas in še pred večerom se je pomnožilo število domačih Orlov od 20 na 30.

g Nesreča. Nek Bregant iz Muše je šel obiskat svojega brata v Biljano, ki se nahaja tamkaj pri vojakihi. Na poti domov je pa v Medani padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Težko bo okreval. Žrtev alkohola.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Rihberga. Poročali smo že, kako so hoteli naši liberalci uničiti župana Pavlico. Tožbe proti njemu so šle na glavarstvo, namestništvo in celo na ministerstvo. Povsod pa so bile zavrnjene. Sedaj so poskusili napraviti s pomočjo advokata ovadbo na c. kr. državno pravdnništvo. Toda tudi c. kr. državno pravdnništvo je ovadbo zavrnilo in preiskovanje ustavilo. Tako se je tudi ta ovadbaška zadeva končala častno za g. župana. Hoteli so mu vzeti čast in poštenje ter škodovati mu v vseh ozirih, a vsi liberalni načrti so se ponesrečili.

a Požar. — Med Cesto in Ajdovščino je zgorela te dni na samem stoječča hiša, last neke vdove Rebkove. Že pred tremi leti je enkrat gorelo na tem posestvu.

a Šmarje. — Gosp. župan France Gruntar je danes ob starejšinstveni seji izročil občinskemu blagajniku petdeset (50) kron za občinske uboge povodom smrti njegove hčerke Felicite. Starejšinstvo se mu je zahvalilo za ta dar.

a Izpod Čavna. Že kakih dvajset let se je sanjalo o popravi župnišča, a odlašalo in zategovalo se je, kot sleherni popravo, do skrajnosti. Sedaj pa so uresničene želje nekotjih in lahko bi rekli slehernega, za dobro unetega farana.

Župnišče stoji povsem preustrojeno, dokončano, ki dela čast občanom in je gotovo v zadovoljnost tukajšnjega g. župnika.

Vidi se, da se marsikaj dobrega da napraviti z resno voljo. Imamo pa še marsikaj potrebnega in v prvi vrsti treba bi bilo dobre pitne studenčnice, nakar nas je opozoril gospod župnik za dobro skrbeč v naši občini zadnje nedeljo med pridigo. Upati je, da tudi se uresničijo te sanje tj. neobhodna potreba, da bi prišli enkrat do tega, da bi ne bilo treba piti in kuhati jedila na isti vodi, v kateri se 100 korakov višje perejo razni človeški odpadki in druga nesnaga. Bog daj, da bi te opominljive besede g. župnika imele v najbližji bodočnosti zaželjeni uspeh.

Izvršitev je lahko mogoča, ker imamo pod znožjem Čavna izvrsten studenec — le nekoliko dobre volje je treba.

a Čebelarstva podružnica za srednje Vipavsko ima v nedeljo dne 23. t. m. ob 3. uri pop. čebelarski shod v Kamnjah na Goriškem.

Iz kanalskega okraja.

kl Iz Kanala. Po vseh deželah so prišli razumni kmetovalci že davno do spoznanja, da je edino pametno in koristno z ozirom na kravo in tele, ako se teletu ne pusti sesati kravo, ampak da se ga doji z zato nalašč napravljenimi napajalniki. Krava v kratkem pozabi na tele, in ker dobiva tele vedno omejeno mu množino mleka, se ne more nikakor prenasistiti, vsled česar ravno toliko telet pogine. Po naši okolici so se začeli tudi, vendar prepočasi, širiti — ti koristni napajalniki. Da si jih bodo naši kmetovalci lažje preskrbovali, začel jih je izdelovati tukajšnji kleparski mojster Peter Sovič. Narejeni so iz močnega pocinjenega pleha in stanejo le 7 kron. Ker so prav lični in po ceni, naj si jih kmetovalci brez skrbi naročujejo. Pošilja jih tudi po pošti.

kl Bolezen pri goveji živini. — Kakor po celi naši deželi, tako se tudi v našem okraju vedno in vedno slišijo tožbe, da morajo gospodarji po večkrat goniti krave k bikom predno se ubrejšijo, in pa, da krave v sredi brejosti, ali še kasneje zvržejo. To je za naše živinorejce grozovit udarec, kojemu bi lahko sledilo žalostno dejstvo, da ne utegnemo

priti le ob mleko, ampak tudi ob živino. Vzrok temu je katar na spolovilih pri bikih in kravah, ki se vedno bolj širi tako, da je že težko najti hlev brez te bolezni. Dolžnost je torej vseh živinorejcev, županstev, dežele iz države, da se povsod nemudoma prične z zdravljenjem živine, predno bo prekasno. Da se naši kmetovalci o nevarni bolezni podučijo, bo prihodnje nedeljo po blagoslovu v Kanalu javen poduk, katerega naj se udeležijo vsi gospodarji iz vseh vasi. —

V tolažbo „Soči“ omenim tudi, da je poskrbel za ta shod naš deželni poslanec g. Zega, vendar ne bosta pri pokuku govorila ne on ne g. Klavžar, ampak vešček.

kl Anhovo. — Podružnica za zavarovanje goveje živine v Anhovem šteje danes 95 udov, ki imajo zavarovanih 218 glav živine v skupni vrednosti približno 86.500 K. Največi zavarovanec je g. Josip Krašček iz Plavi št. 16. On ima zavarovanih 8 glav v skupni vrednosti 3770 K.

kl Kanal. — Pretečeni Veliki četrtek, 10. t. m. bilo je pri nas licenciranje bikov. Komisija, obstojala je iz gg. Nardinija c. kr. okr. živ. nadzdravnika, Ant. Štrekeljna, ravnatelja slov. kmetijske šole in Ant. Jakončiča, predsednika slov. kmetijskega društva. Potrjeni so bili že v rabi stoječi biksi posestnikov Jožefa Gorjupa iz Vrha, Antona Vuge iz Kanala, Naceta Loviščeka iz Gorenje vasi, Franca Jerončiča iz Kostanjevice in enoletni čistokrven bik M. Zega iz Kanala, ki je na prodaj.

kl Detomor na Banjščah. Iz Kanala poročajo, da je šel v ono brezno, kjer so mislili, da se nahaja truplo novorojenčka Testenove hčerke z Banjšic, Martin Makarovič iz Kanala ter tam res dobil trupelce deteca. Brezno se nahaja pod Krvavcem v banjški občini in je truplo ležalo kakih 50 m globoko.

Iz tolminskega okraja.

t Iz baške doline. Kakor vsako leto se tudi letos menijo možje in fantje, kam si bojo šli zaslužiti kruha za se in za svojo družino. Znano je, da hodi od nas mnogo fantov in možev po svetu iskati si zaslužka. Največ jih gre pa drvarit. Delajo bi rekli z nekako zadovoljnostjo celo poletje, ker potem pričakujejo lepo plačo. A kako so razočarani, ko ne dobijo od delovodij plačila, za katero so se zmenili in kolikor je delovodja celo poletje obljubljal, le da bi se pridno delalo.

Zato morajo fantje in možje, ki gredo v svet biti previdni in se ne udati zapeljivim obljubam ljudij, ki jih niso nikdar videli in o kojih poštenosti niso prepričani. Ta svet naj bode v korist prizadetim.

t Iz volčanskih hribov. — Dolgo zimo imamo letos; še pred dnevi je snežilo. Slaba letina se nam obeta. Kaj počnemo, če bo leto tako, kot je bilo zadnje. V Rutih je potrkala taka revščina na vrata, da je joj. Lani je bila jako slaba letina; krompirja se ni nič pridelalo, turšice malo, sadja tudi nič. Sena je pa toliko, da ga ne moremo v denar spraviti. Kaj bo, kaj bo? Namesto lahkkih črevljev si morajo ljudje kupovati težke coklje, ker so ceneje. Otroci, ki hodijo v šolo, pri tem mnogo trpe. Prav smilijo se človeku, ko se jih vidi težko dvigati s cokljami obuto nogo.

Iz kobariškega okraja.

kbd Na Livku na Kobariškem, t. j. ob avstrijski-italijanski meji imajo mnogo vojakov, in sicer eno stotnijo pionirjev in eno stotnijo planincev. Nedaleč onstran meje pa se nahaja italijanska posadka.

kbd **Izpod Erna.** Še vedno je čas za naročanje časopisov. Vsakdo ve, kako velikega pomena je dandanes časopisje, koliko dobrega učini pošten katoliški list, nasprotno pa so znane tudi nepregledne žalostne posledice, ki jih povzročajo liberalni listi. Ako hočete dobro sebi, ne naročajte listov, ki zagovarjajo puhli liberalizem, ampak širite dobre liste.

kbd **Vabilo** na redni občni zbor. „Kmečke hranilnice in posojilnice“ v Idrskem pri Kobaridu, registrovane z druge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 30. aprila 1911 v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Potrjenje računskega sklepa za leto 1910. 2. Prečitanje revizijskega poročila. 3. Volitev 3 članov načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. slučajnosti.

Odbor.

kbd **Vabilo** na redni občni zbor „Kmečke hranilnice in posojilnice v Ročah, registrovane zadruga z neomejeno zavezo“, ki se bo vršil v nedeljo dne 30. t. m. po popoldanski službi božji v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Potrjenje računskega sklepa za l. 1910. 2. Morebitni predlogi. 3. Prečitanje revizijskega zapisnika. 4. Volitev načelstva in nadzorstva.

N a č e l s t v o.

Iz cerkljanskega okraja.

c **Radi nedolje, dne 23. aprila** bode drugi živinski semenj v Cerknem na Goriškem v pondeljek dne 24. aprila t. l., na kar se opozarja živinorejce in kupce.

c **Zakojske novice.** Redek je slučaj da umrjeta mož in žena v par dnevih. To se je pri nas zgodilo. Dne 10. t. m. je umrla Jera Seljak v 76. letu svoje starosti, dne 13. t. m. pa je umrl njen soprog Jožef v 87. letu. N. p. v m. l.

Jako redki so tudi slučaj, da ne morejo takozvani gستاči v treh župnijah dobiti stanovanja. Ljudje pravijo, da je kriv temu strupen jezik, kar je najbrže res.

c **Novaki.** Naše Kat. slov. izobr. društvo priredi ljudsko veselico v nedeljo dne 30. t. m. ob 2. uri pop. v prostorih g. M. Bizjak z naslednim vsporedom: 1. A. Medved: „Ko pomlad cvetoča pride“, mešan zbor; 2. „Trije tički“, burka s petjem v dveh dejanjih; 3. „Ne kliči vruga“, burka s petjem v enem dejanju; 4. Raznoterosti Vstopina 40 vin., sedeži 60 vin., člani polovico. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz bovškega okraja.

b **Log pod Mangartom.** — Počasi se prikaže narava v prekrasni obleki, in ne moremo vam še poročati o ljubi pomladi. Nekaj drugega nas navdaja z radostjo. Krasni so bili namreč naši Velikonočni prazniki. Veliki teden je ljudstvo polnoštevilno obiskovalo cerkev in bilo navzoče pri ganljivih obredih. Dnevnice so se opravljale skupno z g. organistom in učiteljem ter g. kuratom. V soboto po maši smo blagoslovili novo zastavo sv. Alojzija za našo mladino, o novem letu smo jim kupili krasno Alojzijevo sliko za šolo. Vse novo, oživljeno. In kako veličastno še le je bilo

vstajenje na veliko soboto zvečer. Vrstilo se je petje pred nebom in pa s šolsko mladino. Že smo mislili v jeseni, da nam cerkveno petje zamre, a razvija se lepo in trajno pod vodstvom g. organista l. Črnut, kateremu gre vsa čast za trud, da si je še mlad fant. Upamo v bodoče najlepših vspehov. Zelo nas veseli, da so naši vrli možje navdušeni cerkveni pevci. Čast takim možem. To je omika in napredek, ne pa zbadanje in opravljanje bližnjega. Le tako vstrajno naprej! Log napreduje v našem društvu, v pevskem zboru i. t. d. Plevela pa ni pri nas. Vsi so možje na svojem mestu.

b **Čezsoča.** — Iz naše občine je redkokdaj kaj slišati. „Soča“ pa ima vedno kaj opraviti, ker naši liberalni naprednjaki sami svoje grehe v njej opisujejo. Tega pa noče sporočiti, kako je bilo lepo dne 12. IV. Ta dan so namreč naši sosedni Lahi pustili blagoslovit parno žago. Vsem navzočim se je jako dopadla ta krščanska navada. Tudi g. notar iz Kobarida je bil navzoč. Ali naših gg. učiteljev pa ni bilo, ker jim je kaj takega kakor trn v peti.

Naš gospod nadučitelj Dominko je pri okrajnem šolskem svetu, a ni se niti zmenil za to, da bi se bila nova šola blagoslovila. Še danes ni nič. Pa ni potreba, da se čudimo, da ne skrbijo liberalci za to, saj so že večkrat rekli, da jih ne bo hudič vzela, če ni križa v šoli. Vse ljudstvo je nevoljno zaraditega. Žago blagoslovljajo, a šole ne, kamor hodijo naši otroci k pouku. Lahi naj bodo tem ljudem za vzgled pri vprašanju: Kaj je prva reč pri stavbah? Išči najprvo božjega blagoslova in vse drugo ti bode podeljeno.

Iz komenskega okraja.

km **Preserje pri Komnu.** Letos smo popravili kos stare poti z deželno podporo. Mnogo dela je imela občinska uprava, predno je prišlo do širjenja te ceste. Posestniki so držali cene svetu, ko se je odkupil za cesto, silno visoko kakor v Trstu. No, potrebo imajo! Sedaj pa mrmrjajo, da vseeno bo težko v Sveto voziti. Seveda je to res! A pomislijo naj, da je Sveto višje kakor Preserje! Kajpada težko bo po tej cesti voziti brez dobrega duha — do konca sveta!

km **Škrbina.** — Krasna je bila letos Velikanoč za našo župnijo. Čast našim „Orlom“, da so pokazali navdušeno moč ne samo pred ljudstvom ampak tudi pred Bogom. Pri procesiji korakali so v kroju pred Najsvetejšim. Pohvaliti moramo tudi naš mešan pevski zbor. Gospodu organistu pa stoterna hvala!

To naše nasprotnike naj ne jezi preveč. Nič naj ne čivkajo po krčmah in po klancih, češ, kdo je dal našim „Orlom“ dovoljenje pri slovesnih mašah v uniformi nastopiti! Gotovo nekaj zidarški mojster ali pa šjor župan.

Neki sokolič se je izrazil proti našemu „Orlu“: „Vi ste bili danes, mi bodemo pa drugo nedeljo, ko bodemo godce imeli in plesali!“ Ja, lep napredek pri plesu! O b č i n a r.

km **Preserje pri Komnu.** — V naši borni vasi je doma velika umetnost pivcanih trt. V našo vasico prihaja toliko poštnih „nakaznic“, da včasih pri-

manjkuje komenski pošti denarja za izplačanje le-teh... — Skoro vsi kraški trtjoni imajo svoj brlog v naši vasi. Zato ni nobeno čudo, da moremo letos iskati vino po komenskih in sutskih krčmah, ker so naši trtjoni vse trte pokončali... — V naši občini pogrešamo malo podružno kapelico. Ta misel se je uže večkrat izprožila. Da bi se tudi uredila! Zvonček bi nas vspodbujal k cerkveni dolžnosti. Iz Komna ga sedaj slišimo, v Sveto pa je pot jako strma. Mnogo je pri nas ljudi, ki živijo od zelo divjih trt, ker se pokore bojé...

km **Iz Škrbine.** — Da bi bil naš župan naprednjak ali liberalec, si ne moremo misliti, ker njegova preteklost tega ne kaže. Kakor se zdi, hoče tudi farovž popraviti. Sploh pričakujemo od njega, da bode skrbel za koristi cele občine. Posebno naj bi obrnil svojo pozornost na občinske poti, ki so jako zanemarjene. Kar se pa v motni „Soči“ vali, to naj naš g. župan Janezku pusti, potem sme upati na srečen konec svoje časti.

km **Iz Rublj pri Komnu.** — Poljski ščurek je tako previden, da si napravi, ako prihaja dež od severa, svoj brlošček proti jugu. Ako pa prihaja dež od juga, si napravi svoj brlošček pa proti severu. Vaški ščurek pa ne ve, odkod bo v bodoče veter pihal. Zato je najboljši, da si napravi svoj brlog kviško.

km **Sveto.** — Šjor „Pikola“ je našel zdravnika za Komen. Ko mu je županstvo po slovensko naznanilo, da naj zdravniki naznanijo, kaj zahtevajo od občine, je vprašal eden 3500 K in potne stroške, drugi da naj se županstvo izreče, koliko bi prispevalo. Le ta mora čakati sklep starihinstva. Drugi trije zdravniki niso niti odgovorili, ker so baje mislili, da je Komen na italijanski meji. Eden pa je prišel osebno v Komen. Obiskal je komenskega g. dekana in g. notarja, nakar je prišel v Sveto, si ogledal cerkev in našo governo, kjer prebiva glavar našega „mesta“. Izrazil se je, da mu ugaja kraški zrak in da bi prišel zdraviti slovenski rod na — katoliški podlagi! Kako bo stal „napredni cilindri“, nam pove bodočnost. Gosp. nabrežinski zdravnik Svoboda je namignil našemu g. županu, da naj se občina potegne za takega zdravnika, ki se upa peš hoditi po bornem Krasu. Židje bi zahtevali „antinobel“ (avtomobil?)

km **Pod Komnom na novi ulici** sta se pogovarjala dva gospoda z naprednim cilindrom. Čulo se je nekako sledeče opombe: „Kako bo. Vino je drago, naši agitatorji so se poizgubili. Naš napredni cilindri se povsod surovo obnaša. Zdaj pridejo na vrsto zopet ti presneti trtjoni. Kmetje jih bojo lovili in v Gorico nosili. Nas bojo gotovo za nos vodili. Začeli so se obračati na Sveto. Veste kaj, gospod „Fort heraus“, mene zebe. Ob 3 in pol se odpeljeva v Brkine, da vidimo, kako tam napredni cilindri stoji. To velja, čeravno nič ne izda!“

km **Volčji grad.** Bivša „napredna“ občinska uprava ni cela tri leta uredila občinskih računov. Sedanja uprava ima zaraditega mnogo dela. Pa tudi gg. v Gorici si belijo glavo z ureditvijo prejšnjih računov. Ako bi se hotelo vse pisati, bilo bi treba dva „Prim. Lista“. Napredna občinska uprava je računala za prenos ene posteljice — 10 K. Eden

v kmečki kapi bi jo. bil prenesel za 1 K. Za pot iz Komna v Gorico sta dva „občinska“ dobila 160 K. Če bi bila vino iz Škafa pila. bilo bi to preveč. Vzdravimo se in varujmo se cilindrov v občinskih uradih. Skrbimo, da se izgubijo iz naše lepe dežele.

km **Pomota med goldinarjem in krono.** — Iz komenske bližine. Preteklo dobo nismo imeli nobenega moža v starešinstvu. Imeli smo oskrbnika čisto naprednega ali liberalnega kalibra. Prodajal je občinske interese v goldinarjih, v denarnem dnevniku je pa vpisal za vsak goldinar eno krono. Tako je pri neki prodaji tudi krivo zabeležil kraj, iz katerega je kupec. Pa tudi znesek 12 K ne odgovarja resnici, ker je kupec plačal 24 K (12 gld.).

Neki praznik stane 22 K, ki jih plača običajno občina, ako pade praznik na delavnik. Ker je pa bil v nedeljo, ne bi bilo treba teh stroškov. A vseeno se blišči ta postavka v dnevniku, akoravno še zraven tega niti pobotnice ni.

Sedanja občinska uprava je spravila vse na dan in liberalnega moža razkrinkala. Izgovarjal se je sicer, da so še veljavni gld., a da jih ni znal deliti. Iz strahu pred sramoto je celo obljubil, da povrne četvero, kar je napravil škode.

Kdo se pa ne spominja, kako se je en drž. poslanec potegoval za tega moža, češ tak mož spada na tako mesto.

km **Vabilo na občni zbor** „Kmečke hranilnice in posojilnice v Komnu, registrovane zadruga z neomejeno zavezo“, ki se bo vršil v nedeljo dne 7. maja t. l. ob 4. popoldne v župnišču. Dnevni red: Potrjenje računskega sklepa za l. 1910; 2. Prečitanje revizijskega poročila; 3. Volitev načelstva in nadzorstva; 4. Slučajnosti. O d b o r.

Iz korminskega okraja.

kr **Šlovrenc.** — Veliki petek zvečer okoli 7 ure 20 m. zapazil si v cenitu zelo veliko svitlo zvezdo, kateri je na videz manjkalo na zahodni strani del svitile plošče. Velikosti je bila za 4 večernice. Premikala se je, da si opazil s prostim očesom proti „zmaju“, postajala je vedno bolj rudeča dokler ni zvečer ob 8 in pol z bliskovo naglostjo v zadnjem zapadu naenkrat izgubila. Skoraj gotovo je to bil meteor v veliki meri — sidus errans tudi mogoče. V kakih zvezah je Jupiter z luno — konstelacija — konjuncija — z navedenim pojavom, naj pogruntajo zvezdoznanci.

Drobfinice.

Najdeno za šest milijonov starega denarja. Iz Londona poročajo, da so pri podiranju neke stare hiše našli zavoj, v katerem je bilo mnogo starega denarja. Pozneje so našli delavci veliko kovinasto posodo z monogramom rimskega cesarja Vespazijana. V tej posodi je bil tudi star denar. Numismatično vrednost tega odkritja cenijo na kakih šest milijonov kron. — Hiša, zvana Ancienetti, v kateri so našli ta stari denar, je bila zgrajena še v 13. stoletju. Najdeni denar je menda skrtil kak lastnik hiše za časa vojne, in zato je oslavljen netaknjen vse do danes.

V MANUFAKTURNI TRGOVINI

TEOD. HRIBAR

Gosposka ulica šte. 6

v GORICI

— — — se dobi perilo za neveste rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno, Perkal, Batist, Zefir, Satin. — — —
Modne volne sukno za moško obleko, preproge, zavese, odeje, šivane kuverte, žime, volno za postelje. Jäger, srajce itd. itd.

OBLEKE BENJAMIN

dobivajo se v veliki izbiri
♦♦♦ od kron 20—30 ♦♦♦

==== pri **J. MEDVED-GORICA.** ====

Oglas.

Podpisani krojaški mojster in trgovec priporočam slav. občinstvu svojo edino **trgovino** in združeno **krojaško delavnico** v Brdih za obilna naročila. V zalogi imam raznovrstnega blaga, kakor: sukno, tkanino („cajh“), perkal in drugo potrebščino ter vse priprave za Orlovski kroj, telovadnih hlač in srajc — Priporočam slavnim društvom „Orel“, naj si pri meni naročajo Pripravljen sem na zahtevo društva priti na dom in vzeti mero ter zgotovljeno obleko na dom poslati. Cena obleki razen telovadnih hlač in srajc, je 36 K do 38 K. Z odličnim spoštovanjem

Andrej Mavrič,
krojaški mojster in trgovec
Kojško 205 (v Brdih).

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel od g. **Antona Obidiča** njegovo staroznano

čevljarstvo delavnico

v Semeniški ulici št. 2.

Priporočam se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila in zagotavljam točno in dobro postrežbo ter zmerne cene.

Josip Černovic,
čevljarji mojster
Gorica, Semeniška ulica št. 2.

Odlikovana pekarija

in sladličarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporočam se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Pozor!

Čebelarji!

Med zajamčeno pravi za
pitanje čebel

se dobi pri

J. KOPAČU, svečarju

v
GORICI.

Cena kilogr. 1'30 K.

Odlikovana mizarska delavnica s strojnim obratom

ANT. ČERNIGOJ

Gorica Tržaška ul. št. 18.

Zaloga pohištva iz lastne delavnice. Izdeluje cerkvena dela, spovednice, klopi, okvirje, klečalnice itd. Vsakovrstna dela za stavbe.

Jakob Šuligoj

urar o. kr. državne železnice
Gospodarska ulica št. 25

v **GORICI.**

Budilke po 2 K 90 v, garancija eno leto. Najfinejše budilke K 5, garancija dve leti. Delo se izvršuje hitro in natančno, staro zlato in srebro se zamenjuje in popravlja.

Največjo zalogo pohištva za Goriško z lastnimi delavnicami za mizarsko in tapetarsko stroko ima

A. Breščak - Gorica

Gospodarska ulica št. 14 (v lastni hiši).

Velika izbér raznovrstnih zimnic, vložkov, ogledal, slik, stolov in vsega, kar spada h hišni upravi. Glede cen konkuriram lahko vsakemu, ker prodajam blago iz lastnih delavnic.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporočam

ANTON BREŠČAK.

se večkrat plačajo za popolnoma nič vredno možko in žensko blago. Da se pa nihče ne bode varal, naj si ogleda najino velikansko zalogo

POMLADANSKIH IN LETNIH NOVOSTI.

Kdor ne zamore si sam ogledati najino zalogo, naj si naroči vzorce, katere dobi poštne prosto na dom pri domači tvrčki

Ivančič & Kurinčič-Gorica,

Gospodarska ulica št. 11, (nasproti Hotela treh kron.)

Blago za „Orlovske“ kroje, kakor vse potrebščine, spadajoče k telovadnemu kroju, dobijo slavna „Orlovska“ društva pod ugodnimi pogoji.

Čudovite cene

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEBIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporočam stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Čevljarstvo zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče števil. 1 ter se priporočam za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po

zmernih cenah.

„Kmečka Banka“ v Gorici,

na Kornu št. 12

eskomptuje menjice pod jako ugodnimi pogoji.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun, ter jih obrestuje čisto po

4³/₄ 0/0

Načelstvo obstoji iz gg.: Dr. Alojzij Franko, predsednik, Ivan Sanič, veleposesnik in tupan v Biljah, podpredsednik, Fran Obljak, veleposesnik in župan v Kojškem-Krašu, Ignacij Krizman, nadučitelj v Dornbergu, Alojzij Bandelj, veleposesnik v Podgori.

JOSIP CULOT

v Raštelju števil. 225 v Gorici.

Velika zaloga vsakovrstnih igrač, okraskov za božično drevesce in punic za igračo.

Razpele iz kovine, rožni venci in podobice, tokavice iz volne in sukna, čeviji in klape, zaloga drobnjave in kramarije na drobno in debelo, kipi in svetniki iz porcelana, seme za zelenjave in trave, moške in ženske nogavice, možnjički in kovčegi, pipe, ustniki in cevi.

Prva in edina slovenska trgovina z železnino

v Raštelju št. 7 v GORICI

se bode otvorila 15. majnika t. l.

Za obilne naročbe se priporoča

PINTER & LENARD.

Lekarna Cristofoletti v Gorici na Travniku.

Trskino (štokfšvevo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.
Izvrna steklenica tega olja na ravnomerno barvo po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje.
Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodcem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne boleznim, žlezni otroki, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norveške, preliče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim č. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofolettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji
kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI

Gosposka ulica šte. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ul. sv. Ivana št. 11.

se toplo priporoča za vsa stavbena in galanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,

naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalniške za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Prave švičarske ure

zlatnino in srebrnino itd. naku-pitenajbolje in najceneje pri tvrdki

Aleksander Ambrožič

GORICA, Korso J. Verdi 26.

Istotam se izvršujejo popravila v to stroko spadajoča točno in po najnižjih cenah.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %. Daje članom posojila na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ %, na menice po 6%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Glus. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Loterijske številke

15. aprila.

Dunaj	44	1	49	64	12
Gradec	52	44	82	66	67

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma.“

Jakob Šuligoj

urar c. kr. državne železnice

Gosposka ulica šte. 25
v Gorici.

Priporoča svojo zalogo vsakovrstnih zlatih, srebrnih, in stenskih ur, budilk itd. Zaloga zlatnine in srebrnine.

Vse po nizki ceni.

Peter Cotič,

čevljarški mojster, Gorica,
Raštej 32.

Zaloga vsakovrstnih čevljev za odrasle in otroke. Naročila z dežele se po pošti razpošiljajo. Cene zmerne.

Edino zastopstvo najboljšega čistila za čevlje in usnje.

Gamaše raznovrstne, izdeluje se tudi po meri.

Galoše prave ruske, se popravljajo.

Usnje podplati ter čevljarške potrebšćine.

Vrvarsko raznovrstno blago.

I. Drufovka Gorica

Gosposka ulica 3. (Nasproti Montu.)
Ustanovljena tvrdka leta 1866.

Restavracija

„TRI KRONE“

GORICA — Gosposka ulica

ima vedno sveža jedila, toči pilzensko in steinfeldsko pivo, izborna domača vina in teran. — Cene zmerne.

Ferdinand Baumgarten,
restavratel.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Anton Potatzky

naslednik JOSIP TERPIN.

v Gorici, na sredl Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

Potrebšćine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebšćine za krojače in čevljarje.

Stelinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obavala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavica K 5.000.000.

Centrala v Ljubljani.

— Rezervni zaklad K 450.000. —

PODRUŽNICE: Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.